

❀ นางภารดี วงศ์ศรีจันทร์ ❀
ประเภทเครื่องทอ (ผ้าด้นมือ)

หมอนผ้าด้นมือพิมพ์ลาย

“ผ้าด้นมือ” เป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มีมาแต่โบราณ ผ้าด้นมือเป็นการเย็บผ้า ประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดเป็นชิ้นงาน โดยทุกขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงาน ล้วนใช้มือในการเย็บปัก จึงถือเป็นภูมิปัญญาชั้นพื้นฐานที่ได้รับการสืบทอดมาจาก บรรพบุรุษ เพราะในอดีตไม่มีเครื่องมือจักรในการเย็บผ้าอย่างเช่นปัจจุบัน โดยการทำ ผ้าด้นมือนิยมตัดผ้าในส่วนที่ดีมาปะและด้นจนเกิดเป็นชิ้นงานที่มีเอกลักษณ์ สวยงาม ซึ่งการด้นผ้าด้วยมือในปัจจุบันมีการพัฒนาผลงานให้มีความหลากหลาย สีสนับและมีความสวยงามมากยิ่งขึ้น

ผ้าห่มดินมือพิมพ์ลาย

หมอนผ้าดัดมือพิมพ์ลาย

การอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญา

นางภารดี วงศ์ศรีจันทร์ เกิดและเติบโตที่ตำบลกระเจ็ด อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี นางภารดีมีความรู้พื้นฐานด้านการเย็บผ้าอยู่ก่อนแล้ว โดยนางภารดีมีอาชีพทำหนังสือภาพงานปักมือสอนการนับเลขให้แก่เด็กที่เตรียมเข้าอนุบาลโดยได้ไปขายที่โรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่ง และได้พบกับภรรยาของท่านผู้ช่วยทูตทหารอเมริกา คือ คุณบอนนี่ มิกิ ท่านได้แนะนำการทำงานผ้าด้นมือรูปแบบฮาวายให้แก่นางภารดีจึงนับเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้นางภารดีได้รู้จักกับงานผ้าด้นมือ คุณบอนนี่ มิกิได้ชักชวนเพื่อนที่เป็นชาวอเมริกันมาสอนการทำผ้าด้นมือให้แก่นางภารดีและหญิงสาวในชุมชนหมู่บ้านดอนยายเหม จึงเป็นโอกาสในการทำงานผ้าด้นมือนับแต่นั้นเป็นต้นมา

นางภารดีเริ่มต้นฝึกงานด้วยมือครั้งแรก จากการวางแบบและเริ่มซอยผ้าจนเกิดความชำนาญจึงเริ่มสร้างสรรค์ลวดลายที่มีความสวยงาม ผลงานชิ้นแรกที่นางภารดีได้สร้างสรรค์ คือ ปลอกหมอนลายดอกไม้โดยนำทักษะผ้าดัดมือของฮาวายมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับทักษะงานผ้าดัดมือของไทยจนเกิดเป็นผลงานที่มีความละเอียด วิจิตรสวยงาม

นางภารดีตั้งใจฝึกฝนทักษะและเรียนรู้จนเกิดความชำนาญที่สามารถสร้างผลงานผ้าดัดมือได้สำเร็จ และได้ชักชวนหญิงสาวในชุมชนให้มาร่วมกันสร้างสรรค์งานผ้าดัดมือจนเกิดเป็นรายได้มาจนถึงปัจจุบัน นางภารดีตั้งใจอนุรักษ์สร้างสรรค์ผลงานผ้าดัดมือด้วยความละเอียด ประณีต ในทุกขั้นตอน อีกทั้งมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลากว่า 31 ปีมาแล้ว

กระเป๋าดัดมือพิมพ์ลาย

ผ้าห่มดันมือ

ภูมิปัญญาที่สะท้อนทักษะฝีมือเชิงช่าง

งานผ้าด้นมือเป็นงานเย็บผ้าด้วยวิธีการใส่สะดึงและเย็บติดกันด้วยมือโดยที่ไม่ได้ใช้เครื่องจักรผ้าฝืนที่ผ่านการด้นจะมีความแข็งแรง คงทน มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน โดยผ้าด้นมือในแต่ละฝืนใช้เวลาในการสร้างสรรค์อยู่ยาวนาน เพราะทำด้วยมือในทุกขั้นตอน ซึ่งต้องใช้ความประณีตและความละเอียดอ่อนในการสร้างลวดลายลงบนฝืนผ้าด้วยการเนาและการด้นด้วยมือ

หมอนผ้าต้นมือพิมพ์ลาย

นางภารดีมีสมาธิและความชำนาญจึงสามารถสร้างสรรค์ให้ผลงานมีคุณภาพ สวยงามอยู่เสมอ การสร้างสรรค์งานหัตถกรรมผ้าดัดนมมือที่สะท้อนให้เห็นทักษะฝีมือ ของช่างอยู่ที่ความประณีตในการดัดนม เพื่อให้ผลงานที่ออกมามีลวดลายที่มีความ ละเอียดย อ่อนช้อย ลวดลายมีความสมบูรณ์ตลอดทั้งชิ้นงาน

นางภารดีจะเลือกใช้ผ้าและเส้นไหมที่มีคุณภาพมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยลวดลายที่มีความแปลกใหม่ เป็นเอกลักษณ์ ทำให้ผลงานได้รับความสนใจจาก ผู้ที่พบเห็น และได้รับการยอมรับมาจนถึงปัจจุบัน

ผ้าห่มด้นมือ

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่น

เอกลักษณ์ผลงานที่โดดเด่นของนางภารดี คือ การนำผ้าผืนใหญ่มาเขียนลาย และด้นมือทั้งผืนโดยที่ไม่มีการนำผ้ามาต่อกันเป็นผืน ซึ่งแตกต่างจากงานด้นมือทั่วไป ทำให้ผลงานแต่ละชิ้นที่มาจากฝีมือนางภารดี ลวดลายจะเรียงต่อกันทั้งผืนมีความสมบูรณ์ สวยงาม ผลงานที่นางภารดีสร้างสรรค์ขึ้น จะมีความหลากหลายตามความต้องการของลูกค้า เช่น ผ้านวม ผ้าห่ม ปลอกหมอน กระเป๋า เสื้อ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ เป็นต้น ด้วยกรรมวิธีการทำด้วยมือทั้งหมด ทำให้ผลงานมีความละเอียด อ่อนช้อย เป็นเอกลักษณ์

ผลงานที่เกิดจากทักษะและความชำนาญที่นางภารดีมีความภาคภูมิใจมากที่สุด คือ งานผ้าดันมือลวดลายต้นไม้แห่งความรัก โดยทำถวายพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต เมื่อปี พ.ศ. 2559 โดยได้รับการคัดเลือกจากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศ.ศ.ป.) ให้เป็นครูช่าง 1 ใน 40 คน ที่ได้ถวายงานแก่พระองค์ท่านเป็นครั้งสุดท้าย นับเป็นผลงานที่นางภารดีมีความภาคภูมิใจที่สุดในชีวิต

บริษัท ศิลาเมตรดี จำกัด

หมอนผ้าด้นมือ

การถ่ายทอดความรู้และการพัฒนาผลงาน

นางภารดีนับได้ว่าเป็นผู้นำด้านงานหัตถกรรมผ้าด้นมือที่ตำบลกระเจียน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน นางภารดีไปเป็นวิทยากรตามโรงเรียนต่าง ๆ ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะถ่ายทอดทักษะกรรมวิธีการทำผ้าด้นมือให้แก่เด็กและเยาวชนในทุกครั้งที่มีโอกาส เพื่อสืบสานและอนุรักษ์การสร้างสรรคผ้าด้นมือต่อไป

ในด้านการพัฒนาผลงาน นางภารดีได้มีการปรับประยุกต์สร้างสรรค์ผลงานผ้าพิมพ์ลายจากวัสดุธรรมชาติอย่างครามมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ให้มีรูปแบบและเอกลักษณ์ที่สวยงามและมีความหลากหลาย เพื่อตรงกับความต้องการของลูกค้าในปัจจุบัน